

12.06.2022
KSL/102/03.01.00/2022

pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 11.5.2022

LAUSUNTO PIHTIPUTAAN KETTUKANGAS- HANHIKANKAAN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

OX2 Finland suunnittelee Kettukangas-Hanhikankaan tuulivoimapuiston rakentamista Pihtiputaan ja Kinnulan kuntien rajalle. Tuulivoima-alue sijaitsee lähimmillään noin 10 km Pihtiputaan keskustasta länsi-luoteeseen. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 164 km², josta Pihtiputaan puolen alueen osuus on noin 90 km².

Osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle ja mahdollistaa enintään 78 voimalan toteuttaminen koko suunnittelualueelle. Pihtiputaan kunnan puolelle sijoittuu tarkasteltavasta vaihtoehdosta riippuen 34 (VE1) tai 22 (VE2) voimalaa. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 8–12 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä.

Kuntien alueille laaditaan erilliset oikeusvaikutteiset osayleiskaavat. Hankkeeseen liittyen yleiskaavoituksen rinnalla on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten menettely (YVA-laki 4 §), joka koskee Kettukangas-Hanhikankaan tuulivoimahanketta ja sen suunniteltua sähkönsiirtoa.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa Pihtiputaan puoleinen tuulivoiman suunnittelualue on osoitettu suurimmaksi osaksi biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Biotalueen tukeutuvan alueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Tuulivoima-alueen läpi kulkee maakuntakaavan ulkoilureitti ja Pihtiputaan puoleisen alueen länsiosa kuuluu matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueeseen, jonka suunnittelumääräyksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa turvataan toimivat reitistöt ja virkistysalueet ja niiden maisema- ja ympäristöarvot sekä matkailullinen hyödyntäminen. Lisäksi määräyksen mukaan alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000 - verkoston perusteena olevia luonnonarvoja.

Lisäksi tuulivoima-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen sijoittuu monia maakuntakaavan luonnonsuojelualueita (SL) ja Natura 2000 -verkoston alueita. Maakuntakaavamääräyksen mukaan SL-alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Maakuntakaavan luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet muodostavat Pihtiputaan ja Kinnulan rajaseudulle (Seläntauksen alue) kasvillisuudeltaan sekä kasvi- ja linnustolajistoltaan luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaan suojelukokonaisuuden.

Tuulivoima-alueen läheisyyteen pohjois- ja länsipuolelle sijoittuu myös maakuntakaavan valtakunnallisesti (V) ja maakunnallisesti (M) arvokaita maisema-alueita: Muuratjärven kulttuurimaisemat (V), Kangaskylä (M), Muhola (M) ja Urpila (M).

Käynnissä oleva Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys, maakuntakaava 2040, käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa (tv), hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaavaluonnos oli nähtävillä 5.5.2022 sakka. Maakuntakaavaluonnoksessa Pihtiputaan ja Kinnulan rajaseudun luonnonsuojelullisesti arvokasta Seläntauksen aluetta ei ole katsottu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi.

Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa Pihtiputaan puolelle Alva- ja Muurasjärvien länsipuolelle on osoitettu Kettukankaan tv-alue (nro 15) ja Kinnulan koillisosaan Hautakankaan tv-alue (nro 7). Molempia alueita koskee kaavamääräys, jonka mukaan alueen suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa tarkasteltuna ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.

Maakuntakaavaprosessi jatkuu tarvittavilla lisäselvityksillä. Ennen ehdotusvaihetta tehtäviin selvityksiin kuuluvat mm. sähkönsiirron kanta- ja alueverkon kokonais selvitys sekä tuulivoiman maisemavaikutusten toinen vaihe, jossa arvioidaan ja havainnollistetaan merkittävät maisemavaikutukset. Myös kaavan vaatima Natura-arvioinnin tarve ja laajuus täsmentyvät. Lisäselvityksien tulokset otetaan huomioon maakuntakaavaehdotuksessa.

Keski-Suomen liitolla ei ole erityistä huomautettavaa Kettukangas-Hanhikankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Liitto pitää osayleiskaavaprosessin kannalta tärkeänä erityisesti luonto- ja maisemavaikutuksien selvittämistä osana vaikutusten arviointia. Liiton mielestä arviointiprosessissa tulee riittävällä tarkkuudella selvittää voimaloiden määrän, koon ja sijoittumisen sekä sähkönsiirron vaikutukset, jotka kohdistuvat Natura-alueiden suojeluperusteisiin, maakuntakaavan SL-alueiden luontoarvoihin ja maisemaan, sekä ottaa vaikutukset huomioon jatkosuunnittelussa ja -ratkaisussa. Natura-arviointia liitto pitää tärkeänä. Varsinkin Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo (FI0900065) ja Seläntauksen suot (FI0900057) Natura-alueiden suojeluperusteiden takia tuulivoimahanke vaatii arviointia.

Myös maakuntakaavaa varten tehty Keski-Suomen maakotkaselvitys (osat 1 ja 2) tulee ottaa arvioinnissa ja suunnittelussa huomioon.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

